Genelleştirilmiş Tercihler Sistemine İlişkin Tebliğ 2023/6

31.12.2022 Tarihli 31060 Sayılı (3. Mükerrer) Resmi Gazete - Genelleştirilmiş Tercihler Sistemine İlişkin Tebliğ (İthalat: 2023/6)

31.12.2022 Tarihli 31060 Sayılı (3. Mükerrer) Resmi Gazete

TEBLİĞ

Ticaret Bakanlığından:

GENELLEŞTİRİLMİŞ TERCİHLER SİSTEMİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (İTHALAT: 2023/6)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ, 31/12/2020 tarihli ve 3350 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararında, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemine (GTS) ilişkin tarife tavizlerinden yararlanan eşya ile ülkelerin belirlenmesine esas teşkil eden hususları düzenler.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 445 inci maddesi ile 31/12/2020 tarihli ve 3350 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) AB: Avrupa Birliğini,

b) AKÇT: Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu,

c) DTÖ: Dünya Ticaret Örgütünü,

ç) GB: Gümrük Birliğini,

d) GTS: Genelleştirilmiş Tercihler Sistemini,

e) GYÜ: Gelişme yolundaki ülkeyi,

f) ÖTDÜ: Özel teşvik düzenlemesi ülkesini,

g) EAGÜ: En az gelişmiş ülkeyi,

ğ) DÜ: Diğer ülkeyi,

ifade eder.

Temel ilkeler

MADDE 4 – (1) GTS, ülkemizin başta DTÖ olmak üzere uluslararası yükümlülüklerine uygun olarak, İthalat Rejimi Kararı ekinde yer alan II sayılı [93 üncü fasıl ve AKÇT ürünleri hariç] ve III sayılı listelerde yer alan eşya için tatbik edilmekte olup;

a) Gümrük vergisi tavizlerinin tek taraflı olması,

b) Tavizlerin verilişlerinin bağlayıcı olmaması,

c) Tercihlerin kısmen veya tümüyle kaldırılabilmesi,

ç) Tek taraflı veya uluslararası müzakereler sonucunda yapılacak en çok kayrılan ülke esasına dayalı tarife indirimlerini engelleyici olmaması,

temel ilkelerine dayanmaktadır.

(2) GTS kapsamında tanınan tavizli tarifeler, İthalat Rejimi Kararı ekinde yer alan II ve III sayılı listelerde GTS ülkeleri sütununa dercedilerek yürürlüğe konulmuştur. GTS'den yararlanacak GYÜ, ÖTDÜ ve EAGÜ'ler sırasıyla İthalat Rejimi Kararı Ek-1A, Ek-1B ve Ek-1C'deki listelerde yer almaktadır. GTS kapsamında tercihli tarifeler, bu listelerde belirtilen ülkeler menşeli eşyanın ithalatında uygulanır.

(3) GTS kapsamındaki ürün grubu listeleri GYÜ için İthalat Rejimi Kararı Ek-2'de, ÖTDÜ için Ek-3'te ve EAGÜ için ise Ek-4'te yer almaktadır.

Tercihli tarife kapsamı eşya ve indirim oranları

MADDE 5 – (1) Taviz tanınan eşyalar hassaslık derecesine göre, İthalat Rejimi Kararı Ek-2'de yer alan listede hassas ve hassas olmayan olarak iki gruba ayrılır. Eşyanın ait olduğu hassaslık grubu değiştirilebilir.

(2) GYÜ grubunda yer alan ülkeler menşeli hassas ürünlerde, maktu gümrük vergileri %30 oranında azaltılmış, nispi gümrük vergileri ise İthalat Rejimi Kararı ekinde yer alan II ve III sayılı listelerde DÜ sütununda belirtilen gümrük vergisi hadleri üzerinden 3,5 puan indirilmiştir. Ancak 50 ila 63 üncü fasıllar (bu fasıllar dahil) arasında yer alan hassas ürünlerde, İthalat Rejimi Kararı ekinde yer alan II sayılı listede DÜ sütununda belirtilen gümrük vergisi hadleri üzerinden %20 oranında indirim yapılmıştır. GTS kapsamında tanınan tercihli tarifenin nihai oranı 1 inci ondalık sayıya yuvarlanmıştır.

(3) GYÜ grubunda yer alan ülkeler menşeli hassas olmayan bazı ürünler haricinde kalan ürünlerde gümrük vergisi %0 olarak uygulanmaktadır.

(4) EAGÜ grubunda yer alan ülkeler menşeli İthalat Rejimi Kararı ekinde yer alan II ve III sayılı listelerde bulunan sanayi ve tarım ürünlerinin (AKÇT ürünleri ve 93 üncü fasılda bulunan eşya hariç olmak üzere) ithalatında gümrük vergisi %0 olarak uygulanmaktadır.

(5) AB'nin yürürlükteki mevzuat hükümleri dikkate alınarak, bazı eşya için ikinci fıkrada belirtilen tavizlerden daha düşük olan gümrük tarifeleri uygulanmıştır.

(6) Tercihli tarife uygulaması sonucunda nispi vergi oranlarının %1 veya daha az olması, maktu vergilerin 2 avro veya daha az olması durumunda, GYÜ için gümrük vergileri askıya alınmıştır.

Hariç sektörler

MADDE 6 – (1) GTS kapsamı sektörler İthalat Rejimi Kararının Ek-2, Ek-3 ve Ek-4'ünde yer almaktadır. GTS'den sağlanan tercihli tarifeler, İthalat Rejimi Kararı Ek-1A, Ek-1B ve Ek-1C'de belirtilen ilgili ülkeler itibarıyla hariç tutulan sektörler için uygulanmaz.

Tavizlerin askıya alınması

MADDE 7 – (1) GTS kapsamında sağlanan tavizler;

a) Temel insan ve işçi hakları ile çevreye ilişkin uluslararası sözleşmelerde belirlenen prensiplerin ciddi ve sistematik bir şekilde ihlal edilmesi,

b) Türkiye sanayisi üzerinde olumsuz etki yapan haksız ticari uygulamalar,

c) Menşe kurallarının sistematik bir biçimde ihlal edilmesi,

ç) DTÖ tarafından haksız ticari uygulamaların tespit edilmesi,

d) GB'nin etkin işleyişine zarar verecek şekilde trafik sapmasına neden olması,

e) Uluslararası Çalışma Örgütü Konvansiyonlarında belirtilen kölelik ya da angaryanın herhangi bir türünün uygulanması,

f) Uyuşturucu ticaretine ilişkin gümrük kontrollerinin yetersiz olması,

g) Mahkumlara yaptırılan ürünlerin ihraç edilmesi,

ğ) Dünya Bankası tarafından bir ülkenin yüksek gelir grubunda sınıflandırılması,

halinde ilgili ülkeler menşeli eşya için belirli veya belirsiz süreyle geçici veya daimi olarak askıya alınabilir.

Tavizlerin incelenmesi ve yeniden düzenlenmesi

MADDE 8 – (1) Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü, GTS kapsamı bir eşya veya GTS kapsamı ülke menşeli eşya ithalatı nedeniyle ciddi zarar veya zarar tehdidine ilişkin başvuru üzerine ya da resen inceleme kararı alabilir.

(2) Ciddi zarar ya da zarar tehdidine ilişkin incelemede yerli üretimin; üretim, üretim kapasitesi, kapasite kullanımı, satışlar, stok, maliyet, kârlılık, istihdam, pazar payı, ithalatın mutlak ve nispi gelişimi ve ithal fiyatları ile yurt içi fiyatlar, iflas faktörlerinden biri veya birkaçı göz önünde bulundurulur.

(3) İnceleme altı ay içinde tamamlanır. Gerek görülen hallerde bu süre uzatılabilir.

(4) İnceleme sonunda, GTS kapsamı eşyadan kaynaklanan ciddi zarar veya zarar tehdidinin tespit edilmesi halinde, inceleme konusu eşya veya ülke menşeli eşya için tavizlerin kaldırılmasına karar verilebilir.

Tavizlerin kaldırılması ve yeniden düzenlenmesi

MADDE 9 – (1) Ticaret Bakanlığınca dış ticaretimizdeki gelişmeler göz önüne alınarak ülke/ürün bazında tavizler kaldırılabilir.

(2) GTS kapsamında bir eşyanın ithali yurt içi pazarda ciddi zarar ya da zarar tehdidi yaratır ise bu eşya için ülke ayrımı gözetmeksizin İthalat Rejimi Kararı ekinde yer alan II ve III sayılı listelerde DÜ sütununda belirtilen gümrük vergisi oranı yeniden yürürlüğe konulabilir.

(3) GTS kapsamında tavizden faydalanan ülke menşeli eşyanın ithali benzer ya da doğrudan rakip bir mal üreten yerli üreticisi için ciddi zarar veya zarar tehdidi yaratır ise ilgili ülke menşeli bu eşya için İthalat Rejimi Kararının ekinde yer alan II ve III sayılı listelerde 'DÜ' sütununda belirtilen gümrük vergisi oranı yeniden yürürlüğe konulabilir.

(4) Sektörlerde belirtilen ürünlere GTS kapsamında sağlanan tavizler;

a) GTS kapsamında tavizden faydalanan bir ülkeden, bir sektör kapsamında gerçekleştirilen ithalatın, aynı sektörde bir önceki yıl gerçekleştirilen ithalata oranla miktar bazında %13,5 ve daha fazla oranda artması veya,

b) Sektörde belirtilen ürünlerin GTS kapsamında tavizden yararlanan herhangi bir ülkeden ithalatının, GTS kapsamında yer alan ülkelerin tamamından herhangi bir on iki aylık dönem süresince gerçekleştirilen ithalatın değer bazında %14,5'ini aşması halinde,

kaldırılabilir.

Uyumlaştırma

MADDE 10 – (1) Türkiye, GB'nin etkin işleyişini teminen, GTS kapsamında gerekli düzenlemeleri yapma hakkını saklı tutmak kaydıyla, AB'nin konu hakkındaki düzenlemelerini esas alır ve bu çerçevede mevzuatında gerekli uyumlaştırmayı yapar.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 11 – (1) 31/12/2021 tarihli ve 31706 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemine İlişkin Tebliğ (İthalat: 2022/6) **yürürlükten kaldırılmıştır.**

Atıflar

MADDE 12 – (1) 31/12/2021 tarihli ve 31706 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemine İlişkin Tebliğ (İthalat: 2022/6)'e yapılan atıflar bu Tebliğe yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ 1/1/2022 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

Resmi Gazetenin Orjinal Nüshası İçin Link'e Tıklayınız.